

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Aabent Brev til mine Børn

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Aabent Brev til mine Børn", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/text/gv-1841_705_2-txt-shoot-idm112.pdf (tilgået 12. juli 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

Aabent Brev til mine Börn.

1 I Kiære, som med Blodets Rosenbaand
 Er knyttet til mit Fader-Hjerte,
 Og i hvis Barm min hedenfarne Aand
 Ei savne vil en Minde-Kierte!
 280Hvad, mens I vuggedes i Moders Skiöd,
 Og mens I thronede paa Faders Skulder,
 Og mens I græd og loe med Kinden röd,
 Og mens I tænkte, at al Daad var Bulder,
 Og mens I voxde op til Ungdoms-Aar,
 Saa eder ei for Bryst faldt Skole-Stövet,
 Saa ei af Frost hjemsögdes eders Vaar,
 Og ei i Knoppen visned Bögelövet;
 Hvad da jeg önskede og tænkte paa,
 Var eders Vel paa Jorden og i Himlen;
 Men ei det Lys, hvori jeg Lykken saae,
 Var det, man blændes af i Verdens-Vrimlen.
 Hvad ikke fandtes i den Kirkeby,
 Paa Brinkerne imellem Böge-Skove,
 Hvor först mig vinkede den klare Sky,
 Hvor först mig frydede den blanke Vove,
 Hvor först jeg legede med Blomster smaa,
 Hvor först jeg staved paa de store Navne,
 Hvor först jeg vandede Kiærminder blaa
 Kun for de Herlige, hvem Hjerter savne;
 Det *Glimrende*, som Verden nu tilbeder,
 I Ord og Tanke, som i Kaar og Færd,
 Det aldrig, kiære Börn! jeg önsked eder,
 Og aldrig Nogen, som jeg havde kiær;
 Det fandtes aldrig i vor Præste-Æt,
 Mens to Aarhundreder gik over Lunden,
 Og Tiden selv, af dets Beundring mæt,
 Dets Tomhed föler smertelig i Grunden.
 Et jævnt og muntert, virksomt Liv paa Jord,
 Som det, jeg vilde ei med Kongers bytte,
 Opklaret Gang i ædle Fædres Spor,
 Med lige Værdighed i Borg og Hytte,
 Med Öiet, som det skabdes, himmelvendt,
 Lysvaagent for alt Skiönt og Stort hernelen,
 Men, med de dybe Længsler vel bekiendt,
 Kun fyldestgjort af Glands fra Evigheden;
 Et saadant Liv jeg önsked al min Æt,
 281Og pönsed paa med Flid at forberede,
 Og naar min Sjæl blev af sin Grublen træt,
 Den hviled sig ved "Fadervor" at bede.
 Da fölte jeg den Tröst af Sandheds Aand,
 At Lykken svæver over Urtegaarden,
 Naar Stövet lægges i sin Skabers Haand,
 Og Alting ventes i Naturens Orden:
 Kun Spiren frisk og grøn i tidlig Vaar,
 Og Blomster-Floret i den varme Sommer;
 Da Modenhed imöde Planten gaaer,
 Og fryder med sin Frugt, naar Hösten kommer!
 Ved dette Lys, for mine Öine klart,
 Som det der rinder op i Morgenröden,
 Jeg seer med Gru i Dögnets Skolefart
 Til Gravens Mulm et Væddelöb med Döden;
 Jeg seer med Vemod paa de Gutter smaa,
 Hvis Kinder glöde og hvis Öine tindre,

Thi ogsaa de skal brat i Skole gaae,
Og immer, mens de voxer, blive mindre!
Der visner Rosen i Gravluften kvalm,
För end til Duft den Deilige oplukkes,
Der brister Öiet paa Ligbaarens Halm,
För Nogen tænker paa, hvad Lys der slukkes!
Ja, blöd, mit Hjerte, ved de bange Kaar,
Og skam dig ei, om Graaden kvæler Rösten!
Til Vintren vies der den unge Vaar,
For Sommeren besveget og for Hösten!
O vilde dog hver Levende i Landet,
Som selv den sorte Skole gennemgik,
Udfriedes af Ilden og af Vandet,
Sin Bane fölge med et Falkeblik,
Og see *Miraklerne*, han det mon skylde,
At ei med Skarerne han foer til Hel,
För Livet blomstrede i Ungdoms-Fylde,
Og oversprudlende blev Kraftens Væld!
Han skulde da fra Livets Morgenröde
Saavel som jeg, optælle dem med Gru,
282 Stalbrödrene engang, de Tidligdöde,
Vi med den fælles Moder fattes nu,
Og aldrig nænne, for en Drivhus-Gröde,
Og Udsigt til de "visse Levebröd,"
At offere Gutterne med Kinder röde
Til *Grammatiken* og den visse Död.
Den visse Död, som selv, naar Livet vinder
(Tilkæmper sig en Seier dyrekiöbt),
Dog uoplöselig os til sig binder,
Som Lazarus, i Jordeklæder svöbt.
End haaber jeg, ved disse Lys, som brænde
I Hjerne-Kammeret med Flamme klar,
At see paa *Daners* Mark sig Bladet vende,
Thi yderst Fare kræver Redning snar;
Men vil den Slægt, som förer Ordet nu,
Stokblind for Aandens Levnetslöd paa Jorden,
Til Enden haanlig smile ad min Gru,
Og ad mit store Skjalde-Haab om Norden;
Velan! saa blomstrer op i Herrens Navn,
Med eders Faders Smil ad vrangte Domme,
Og venter rolig, i hinandens Favn,
Paa Dagen, som han forudsaae, skal komme!
Ja, mine Börn! hvad jeg i Speilet saa,
Som dannedes af Viisdoms sikke Hænder:
Det store Lys paa *Livets* Himmel blaa,
Som straaler soleklart, men ikke blænder,
Opstigende af Hjertets stille Hav,
Med Fortids Efterglands til Morgenröde,
Skal först maaskee, naar jeg har lagt min Stav,
Befrugte Marken til sin Eftergröde;
Men som det lönlige for min Sjæl oprandt,
Og vil for Eders sikkerlig oprinde,
Det skal i Eders Dage skues grandt
Paa Graasteens Klint, som under grønne Linde;
Og naar Dets blanke Straaler gaae i Dands
Paa Tidens Hav, som *Mandhjems* Kreds ombælter,
Og *Liv* og *Aand* formæles i Dets Glands,
283 Saa Timeligt og Evigt sammensmelter;
Da tier Drengenes og Daarens Spot
Med Synerne, som frydede mit Öie;
Saa let jeg bar det under Haaret graat,
Hvad i min Manddom knap jeg kunde döie.
Den *Livets Skole*, jeg har peget paa,
Og tryglet Jordens Guder om at bygge,
Som ved et Trylleslag skal da opstaae
Og kiærlig favne eders Faders Skygge,

Beklagende, han ei blev hört i Nord,
För Muren revnede paa Borg og Kirke,
Og sig frigjorde selv hvert Fugle-Ord,
Der let sig svinger over Bög og Birke.

2 Nu, mens den töver, Lysets Atterdag,
Det vare lidet, eller vare længe,
O, viser dog, I har en bedre Smag,
End man afrettes til som Skole-Dreng
(For Læbe- og for Gane-Consonant.
For Feil i Form og Bommerter i Stilen),
Det gamle Nordens Smag for *Stort* og *Sandt*,
For *Kæmpe-Daaden* og for *Hjerte-Hvilen*,
Den Smag, hvormed jeg er endnu til Spot,
Hvor alle Dværge fuske paa det Nette,
Og hvor man Syn har for det Store blot,
Som *Udgaards* store, föleslöse Jette!
I *Sönner!* som mig over Hoved groe,
Nu bærer smukt med eders Fader Skammen!
Stadfæster med ham Nordens gamle Tro,
At Æblet falder ikke langt fra Stammen!
Ei Sölv og Guld, men kun et ærligt Navn,
Med mange giæve Fædres sammenslynget,
Og Mindet om en Mand, som taalde Savn,
Og stod paa Alderdommens Kyst forynget,
Og om en Fader, som med *Kæmpehaand*
Omværned eders Vext i onde Dage.
Til sanddrue Mennesker med Liv og Aand,
284Og Friheds Krav, hvor Baand er blot til Plage,
Kun det er Arven, I til Skifte faae;
Men maa kun i sin Art den Frugter bære,
Da skal I föle under Issen graa,
I har det bedste, vi kan her begiære!
Og Du, min Daatter! Moders Liljevaand!
Vor Herre vogte Dig for Folkemunde!
Omfavn i Hjertet kun din Faders Aand!
De stille Vande har de dybe Grunde.
Det *Glimrende* vel frister eders Kiön,
Men mægter dog ei Hjertet at forblinde,
Hvor det er dybt og soleklart i Lön,
Som hos den ægtefödte *Dannekvinde!*

N.F.S. Grundtvig.